

2022-11-15

Dnr: 2022/8571

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr S2022/03310

Yttrande över departementspromemorian Regler om privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården (Ds 2022:15)

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Regler om privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården (Ds 2022:15).

Bakgrund

Region Östergötland (regionen) har tidigare yttrat sig över förslagen i betänkandet Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar – ökad kunskap och kontroll (SOU 2021:80). Regionen vidhåller de synpunkter som framförts i regionens tidigare yttrande.

Regionen vill inledningsvis betona vikten av att all vård ges i enlighet med människovärdesprincipen samt behovs- och solidaritetsprinciperna så det inte sker någon undanträngning av patienter med större medicinskt behov. Regionen anser att privata vårdleverantörer är en tillgång i det systematiska arbetet med att säkerställa detta. Regionen genomför kontinuerliga uppföljningar av privata vårdleverantörer.

Yttrande

Avsnitt 6.1 Det ska inte längre vara möjligt att bedriva offentligt finansierad vård och ta emot patienter med privat sjukvårdsförsäkring för samma vård

Att en privat vårdgivare som har slutit avtal med en region inte ska få erbjuda sådan hälso- och sjukvård som avtalet omfattar även till patienter vars vård finansieras genom en privat sjukvårdsförsäkring menar regionen är en oproportionerligt stor inskränkning i rätten till näringsfrihet för de privata vårdgivarna.

2022-11-15

Dnr: 2022/8571

Även om utredningens förslag inte innebär ett förbud för privata vårdgivare att ta emot patienter med privat sjukvårdsförsäkring innebär förslagen i realiteten att möjligheten att driva ett stabilt och långsiktigt fungerande företag kommer att kraftigt försvåras. På samma sätt innebär förslaget att en region inte får överlämna uppgifter till en privat vårdgivare som erbjuder sådan hälso- och sjukvård som avtalet omfattar även till en patient vars vård finansieras av en privat sjukvårdsförsäkring en oproportionerligt stor begränsning av det kommunala självstyret.

Det finns här också en stor risk att konkurrensen och regionernas urvalsmöjligheter i samband med en upphandling kraftigt reduceras. Förslagen medför vidare en begränsning av patienternas tillgång till privata vårdgivare med offentlig finansiering. Detta leder till en försvagning av patientens ställning.

Regionen *avstyrker* därför båda dessa förslag.

Regionen vill i sammanhanget även framföra följande synpunkt. Att en patientavgift inom offentligt finansierad vård ersätts av en privat sjukvårdsförsäkring ska, enligt utredningen, inte innebära att vården ska anses vara finansierad av en privat sjukvårdsförsäkring i den mening som avses i utredningens förslag. Det skulle alltså vara möjligt för en privat vårdgivare att bedriva offentligt finansierad vård och ta emot patienter med privat sjukvårdsförsäkring för samma sorts vård om försäkringen endast omfattar rätt till ersättning för patientavgiften. Detta skulle kunna kapa gränsdragningsproblem och otydlighet kring vad som gäller. Skulle detta t.ex. innebära att en privat vårdgivare kan bedriva samma vård för försäkringspatienter som för offentligt finansierade patienter så länge den privata sjukvårdsförsäkringen endast täcker patientavgiften? För det fall att förslaget skulle genomföras behöver det, mot denna bakgrund, förtydligas av regeringen i ett eventuellt kommande beredningsarbete.

Förbud för en region att överlämna uppgifter

Regionen delar promemorians uppfattning om att det är rimligt att kravställa direkt till de privata vårdgivarna. Regionen vill även framhålla att utredningens förslag medför en utökad administrativ belastning för regionerna.

6.2. Vårdgivare som har avtalet om att ta emot patienter med privat sjukvårdsförsäkring ska inte få remittera till den offentligt finansierade vården

När en privat vårdgivare har identifierat ett behov av vård som behöver hanteras inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården och denna privata vårdgivare inte har rätt att remittera till den offentligt finansierade vården kommer, enligt utredningen, de patienterna fortfarande ha möjlighet

2022-11-15

Dnr: 2022/8571

att på egen hand kontakta en vårdgivare som bedriver offentligt finansierad vård och på så sätt få hjälp.

Regionen anser att det här finns en uppenbar risk att patienter som, av olika skäl, själva inte uppsöker den offentligt finansierade vården faller mellan stolarna och riskerar att inte få den vård de är i behov av. Ett genomförande att detta förslag skulle medföra en försvagning av patientens ställning. Vidare ökar patientsäkerhetsriskerna eftersom ett upptäckt vårdbehov inte får leda till en omedelbar åtgärd. Förslaget medför också att tillgängliga resurser inte används optimalt, eftersom om ett vårdbehov redan är identifierat hos privat vårdgivare behöver det åter en gång identifieras hos en offentlig vårdgivare.

Regionen *avstyrker* därför förslaget.

Om förslaget ändå skulle genomföras är det bra att det bara är de vårdgivare som har slutit avtal om att ta emot patienter med privat sjukvårdsförsäkring som inte ska få remittera till den offentligt finansierade vården. Regionens ser också att det då, som utredningen föreslår, är rimligt att lägga ansvaret för att otillåten remittering inte sker hos den privata vårdgivare som remitterar, i stället för hos den offentligt finansierade vårdgivare som tar emot remissen. Regionens instämmer i att om man skulle lägga ansvaret hos den vårdgivare som tar emot remissen skulle det medföra ett alltför stort merarbete för denna. Den offentligt finansierade vårdgivaren bör kunna förutsätta att den remitterande enheten får utfärda en remiss till den offentligt finansierade vården.

I övrigt har regionen, utifrån de intressen regionen har att beakta, inget att erinra mot förslagen i promemorian. Förslagen tillstyrks därför i övriga delar.

Marie Morell
Regionstyrelsens ordförande

Krister Björkegren
Regiondirektör